

Yumuşak Güç mü!?

Güç için uluslararası ilişkiler kapsamında birçok kavram ve tanım bulunmaktadır. Bu tanımlar içerisinde Nye, gücü aşka benzetmektedir tecrübe etmesinin tanımlamasından ya da ölçmesinden daha kolay olduğunu belirterek. Daha somut ifade ile açıklanırsa gücü başkalarının hareketlerini istediğiniz sonuçlar doğrultusunda etkileyebilme olarak ifade etmektedir.¹ Güç ile verilen tanımlamaların soyutluğu aslında içeriğinin ne kadar geniş olduğunu göstermektedir.

Soğuk savaş dönemlerinden kalma askeri ve siyasi kuvvet anlayışından ziyade günümüzde güç; yoğun olarak toplumu yönlendirebilme, ikna ve pazarlık yöntemleri ile karşımıza çıkmaktadır.² Bu noktada ilk kez Nye tarafından ortaya atılan yumuşak güç (soft power) tabiri karşımıza çıkmaktadır. Yumuşak gücü işbirliği sağlayarak ve çekicilik unsurlarını kullanarak istediğini

yaptırma olarak tanımlamaktadır. Yani dolaylı yoldan istediğini yaptırma olarak gücün ikinci yüzüne (yumuşak özelliğine) vurgu yapmaktadır.³ Sert güç ile aralarındaki farkı Tuncer: "Kaba güç işgal eder, ince güç ise fetheder. İşgal geçici, fetih kalıcıdır" diyerek belirtmektedir.⁴ Amerika - Irak savaşı, Rusya' nın Ukrayna' ya müdahalesi sert güç ile açıklanacak örneklerdir. Ancak Amerika - Irak savaşı tüm dünyaya zarar getirecek bir

¹ Nye, Joseph. Bound to Lead: The Changing Nature of American Power.(New York: Basic Books, 1990). p 25.

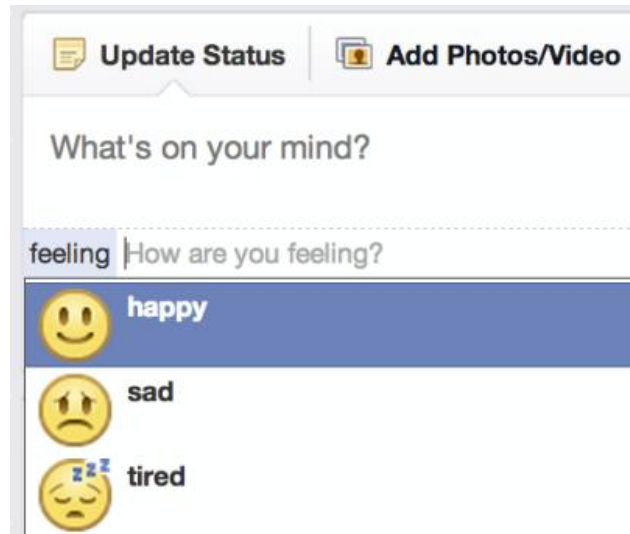
² http://iibfdergisi.ksu.edu.tr/Imagesimages/files/2012-2-3_0.pdf p.24

³ http://iibfdergisi.ksu.edu.tr/Imagesimages/files/2012-2-3_0.pdf p.25

⁴ <http://selimtuncer.blogspot.com.tr/2006/09/soft-power-gcmz-inceldiimiz-yerdedir.html>

ekonomik krize sebebiyet vermiştir. Dahası Rusya' nın Ukrayna' ya müdahalesi, Avrupa Birliği - Amerika ile Rusya' nın karşılıklı ambargolar uygulamalarına mağruz bırakacak doğrudan ve ağır sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bunun sonucunda Amerika, Irak Savaşından ders çıkartarak Suriye Politikasında diplomasi yolunu tercih ederek yumuşak ve dolaylı güce geçiş yapmıştır.⁵ Ancak bu güç kavramlarının ayrı olarak düşünülmesi mümkün değildir. Günümüz dünyasında sert güç ile arzulanan sonuçların elde edilmesinin giderek zorlaştığı söylenebilir.⁶ Fakat sert gücü bulunmayan bir ülkenin yumuşak gücünün etkinliğinden de bahsedilemez. Türkiye - İsrail arasında meydana gelen üzücü Mavi Marmara olaylarında Türkiye' nin özür talepleri ancak 3 yıl sonra karşılık bulabilmiştir.⁷

Nye, yumuşak güç ancak verilmek istenen mesajlar basit olarak algılandığı zamanda çalışabilir demektir.⁸ Gündelik hayatlardaki örnekleri karşımıza farklı alanlarda çıkmaktadır. Facebook, twitter gibi sosyal ağlarda; sinema sektöründe; televizyon yarışma ve haber programlarında tercihlerimizden yargılarımıza kadar etkileyecek çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar gündelik hayata serpiştiği için kişi bunlara itiraz etmeden kabullenmekte ve bilinçaltına yerleşmektedir. Örneğin bir milyardan fazla üyesi olan facebook üzerindeki çoğu üye yaşadığı şehirleri ve taşındığında bu şehirleri belirtmektedir. Facebook "şirketi" bu verileri toparlayarak dünyanın en kapsamlı dünya göç haritasını çıkardı.⁹ Bu önemli veri küresel güçlerin gelecek çalışmalarını belirlemek adına çok önemli bir malzemedir. Dahası facebook akrabalarımızın, en iyi arkadaşlarımızın, eski - yeni sevgililerimizin, eşlerimizin ve çocuklarımızın kim olduğu bilgilerine sahiptir. Hangi kitapları okuyup hangi filmleri izlediğimizi bilmektedir. İmkânsız olmayacak bir varsayım ele alınırsa gezi olayları gibi ülkesel çapta önemli olaylar karşısında o ülkedeki facebook kullanıcıların "ne hissediyorsun" cevaplarının analizi ile ülkenin bu olaylara karşı duyarlılığını tespit edecek imkâna sahip olduğunu kabul etmeliyiz. Özellikle genel

⁵ Clinton, Hillary, " America's Pacific Century", Foreign Policy, November 2011:189, Washington:p.56

⁶ <http://www.politics.ankara.edu.tr/dergi/pdf/63/3/7-Ozdemir-Haluk.pdf> p.136

⁷ http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2013/03/130322_israil_turkiye_ozur

⁸ "Also, as Prof Nye concedes, soft power can only work when people are receptive to the messages it's peddling <http://www.bbc.com/news/world-29536648>

⁹ <https://www.facebook.com/notes/facebook-data-science/coordinated-migration/10151930946453859>

ve yerel seçimlerde siyasi partilerin yapmış olduğu anketlerin en fazla 5000 ila 10000 bin kişi arasında yapıldığı varsayılırsa facebook üzerinden yapılan değerlendirmelerin "küresel ve yumuşak güç çerçevesinde" çok önemli ve tehlikeli olabileceğini kabul etmek gerekir. Nitekim aynı tehditler twitter ve diğer sosyal paylaşım siteleri için de geçerlidir. Yukarıda verilen bilgilere rakiplerinizden evvel sahip olmanız, şans oyunlarındaki numaraları önceden bilmeniz kadar kesin başarı farkı yaratacaktır. Özetle, Nye, yumuşak gücün kabul edilebilirliği noktasında çok da haksız sayılmamalıdır.

Belirtilmesi gereken diğer bir önemli konu ise yumuşak gücün bireysel, örgütsel ve diğer kuruluşlar düzeyinde uygulanabilirliğinin artmış olmasıdır. Gezi olayları sırasında

Türkiye' de yaşayan vatandaşların, Mısır olayları sırasında Sisi - Mursi lehtarlarının ve en son güncel olarak Amerikan mahkemesinin 18 yaşındaki silahsız siyah genç Michael Brown' ı öldüren polis memuru Darren Wilson'ın yargılanmasına gerek olmadığına karar vermesi ile artan Ferguson olaylarındaki protestocuların birçok haber kanalının olayları yanlı göstermesine rağmen sosyal paylaşım sitelerini etkin bir biçimde kullanmaları, ülkelerin verecekleri tepkilerdeki seviyeyi bir kez daha düşüncelerine yol açmaktadır.

İçerik ne kadar önemli olursa olsun etkinliğinin kırılması ve/veya dikkatin artması maksadıyla yapılabilecek bir takım çalışmalar mümkündür. Her dikkatle okunan yazının algıda kalması da mümkün olmayabilir. Yazı karakterinin oval kullanılış biçimi, yazı renginin siyah yerine gri seçimi, karikatür paylaşımları ve yazıya katılan mizaha dikkat etmek gerekmektedir. Çünkü bunların da altında bir strateji yatabilir. Bize basit gelen durumlar altında bir şeylerin yattığını düşünmek, unutulmaması gereken bir davranış olarak kalmalıdır.

Av. Onur Kılıç

Atatürkçü Düşünce Derneği
Hukuk ve Siyaset Kurulu Başkan
Yardımcısı